

„RADIS“ doo Istočno Sarajevo, Jovana Dučića broj 16, Istočno Novo Sarajevo
Mail: doo.radis@gmail.com

IZVODJENJE I NADZOR SVIH VRSTA RADOVA U GRADJEVINARSTVU
PROJEKTOVANJE SVIH FAZA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE
PROSTORNO PLANIRANJE I IZRADA URBANISTIČKO TEHNIČKIH USLOVA
IZRADA ELABORATA PROTIV-POŽARNE ZAŠTITE, ZAŠTITE NA RADU,
EKOLOGIJE I ENERGETSKE EFIKASNOSTI

ZAHTJEV ZA PRETHODNU PROCJENU UTICAJA

Podnosilac zahtjeva: Dojo Kostić, Brčko ,

Objekat: Objekat intenzivnog uzgajališta-farma za tov junadi sa pratećim sadržajima

Adresa: Sandići bb, Brčko

Zapisnik broj: 1179-11/2024

Istočno Sarajevo, decembar 2024.

Investitor: **Dojo Kostić, Brčko,**

Adresa investitora: **Sandići bb, Brčko**

Izvođač: **Radis d.o.o.**

Jovana Dučića 16

71 123 Istočno Sarajevo

Datum: decembar 2024 god

Datum: decembar 2024 god

U izradi projekta učestvovali:

Desanka Dragutinović, dipl.inž.građ.

Božidarka Perović, dipl.inž.teh.

Pržulj Jovana, master arhitekture

Mastilović Dragan, dipl.inž.maš.

Marko Muharemović, dipl.inž.polj.

Saradnik na projektu: doo "ALFA I OMEGA ZAŠTITE" BRČKO

Milka Radovanović,dipl.maš.inž.

Direktor

Igor Dragutinović, dipl.inž.građ.

UVOD

Na osnovu zahtjeva investitora: Đoje Kostića, „RADIS „ d.o.o., Istočno Sarajevo, uradio je:

ZAHTJEV ZA PRETHODNU PROCJENU

U saglasnosti sa odredbama Zakona o zaštiti životne sredine Brčko distrikta BiH (Sl.gl.Brčko distrikta, BiH broj 32/24) izrađen je **Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu**

Prema članu 61. Pokretanje postupka za prethodnu procjenu uticaja, stav (2)
Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja sadrži:

- a) opis projekta, uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini
- b) Izvod iz prostorno-planskog akta
- c) podatke o vrsti i količini materijala koji se koriste, te vrsti i količini očekivanih emisija
- d) Opis mogućih uticaja projekta na životnu sredinu u toku izgradnje, u toku rada ili eksploatacije i u fazi prestanka rada i mjere za smanjenje navedenih uticaja
- e) Opis osnovnih i pomoćnih sirovina i ostalih izvora energije
- f) Opis životne sredine na području pod uticajem projekta i
- g) Netehnički rezime informacija iz tačaka a), b), c), d), e) i f)

Prilikom izrade **ZAHTJEVA ZA PRETHODNU PROCJENU**

rukovodili smo se sledećim propisima:

Zakonska regulative:

Zakoni

- Zakona o zaštiti životne sredine Brčko distrikta BiH (Sl.gl.Brčko distrikta BiH Broj 32/24)
- Zakon o zaštiti vazduha Brčko distrikta BiH-prečišeni tekst (Sl.gl.Brčko distrikta BiH broj 17/22)
- Zakon o zaštiti voda, Brčko distrikta BiH (Sl.gl.Brčko distrikta BiH broj 25-04, 1/05, 19/07)

Pravilnici

- Pravilnik o kategorijama otpada sa listama („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“ broj: 32/06).
- Pravilnik za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatera sistema za prikupljanje otpada („Službeni glasnik Vlade Brčko distrikta BiH“, broj: 32/06)
- Pravilnik o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije ("Sl.glasnik RS" br. 68/01).
- Pravilnik o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma ("Sl. list SR BiH" br.46/98).
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduh ("Službeni Glasnik Brčko distrikta BiH", broj 30/06).
- Pravilnik o monitoringu emisija zagađujućih materija u vazduh („Službeni Glasnik Brčko distrikta BiH“ broj. 30/06).
- Pravilnik o graničnim i ciljanim vrijednostima kvaliteta zraka, pragovima informisanja i uzbune, ("Službeni glasnik Brčko Distrikta" br. 18/11).

U cilju izrade ZAHTJEV ZA PRETHODNU PROCJENU Investitor nam je omogućio uvid u sledeću dokumentaciju:

- Idejni projekat za objekat intenzivnog uzgoja-farme za tov junadi, izrađen od strane „ProjektOgradnja“ d.o.o., Brčko Distrikt, broj IP-01/III/24, marta 2024.
- Rješenje- lokacijski uslovi, broj: UP-I-22-000463/24, od 13.6.2024 godine, izdatih od strane Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
- Grafički izvod prostornog plana, od 29.5.2024, izdalo Odjeljenje za Prostorno planiranje razmjera 1:1500.

a)Opis projekta, uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini

a1. IME I ADRESA ODGOVORNOG LICA I ADRESA LOKACIJE NA KOJOJ SE NALAZI OBJEKAT

INVESTITOR	ĐOJO KOSTIĆ, Brčko,
ODGOVORNO LICE	ĐOJO KOSTIĆ
ADRESA	SANDIĆI , BRČKO
OBJEKAT	Objekat intenzivnog uzgajališta-farma za tov junadi sa pratećim sadržajem
ADRESA	SANDIĆI, BRČKO

a.2. OPŠTE:

Na osnovu zahtjeva investitora i Lokacijskih uslova broj UP-I-22-000463/24, od 13.6.2024 godine, izdatih od strane Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izrađena je investiciono-tehnička dokumentacija za izgradnju Objekta intenzivnog uzgajališta-farma za tov junadi sa pratećim sadržajem, u naselju Sandići, na zemljištu označenom kao k.č. broj 1091/1, K.O. Sandići, Brčko.

a.3. NAMJENA:

Objekat je u svojoj namjeni predviđen kao objekat intenzivnog uzgajališta-farma za tov junadi sa jamom za osoku, hodnikom za hranu, kanalom za silažu.

Objekti će se graditi na dijelu parcele označene kao k.č.1091/1 KO Sandići,u urbanom području Sandići u Brčko distriktu BiH.

Pristup parceli je sa lokalnog puta u urbanom području Sandići.

Farma je maksimalnog kapaciteta do 270 tovnih junadi u jednom turnusu, smještenih u 16 boksova.

Planiran broj radnika je 2.

a.4. OPIS OBJEKTA

Planirani objekat projektovan je na parceli k.č. br. 1091/1, K.O. Sandići Brčko. Na predmetnoj lokaciji je predviđena izgradnja objekta primarne poljoprivredne proizvodnje, uzgoj krupne stoke sa pratećim sadržajima.

Farmu čine sledeći sadržaji:

- Farma za tov junadi dim.72,00x12,0m kapaciteta 270 komada tovnih junadi u jednom turnusu ;
- Kanal za silažu dim.72,0x7,25m
- Jama za tečnu osoku dim 7,25x4,0m(ispod kanala za silažu), zapremine 70m³

Projektovana jama-osočara usvojena je kao nepropusna komora, koja se čisti po potrebi.

Da bi se taloženje i biohemijski procesi što bolje obavili mora se obezbjediti dovoljno sporo kretanje vode u septiku, što duži put, što manje mrtvih uglova, da bude što manje uzburkanja vode i mulja, kao i ometanja vertikalnih strujanja. Navedeno će biti postignuto oblikom septika.

Jamu-osočaru izraditi od betona MB 30 sa stijenkama debljine 15 cm i dnom debljine 20 cm. Ispod dna prethodno nanijeti sloj mršavog betona MB 15 debljine 5 cm. Za unutrašnje površine upotrijebiti glatku oplatu. Betonu je potrebno dodati aditive za postizanje vodonepropusnosti.

Unutrašnje površine zidova premazati bitumenom radi zaštite od uticaja kiselina i plinova. Pokrivnu ploču izraditi od armiranog betona MB 30 debljine 20 cm armiranu sa mrežnom zavarenom armaturom tip Q 503. Betonu za pokrivnu ploču takođe dodati aditiv za vodonepropusnost.

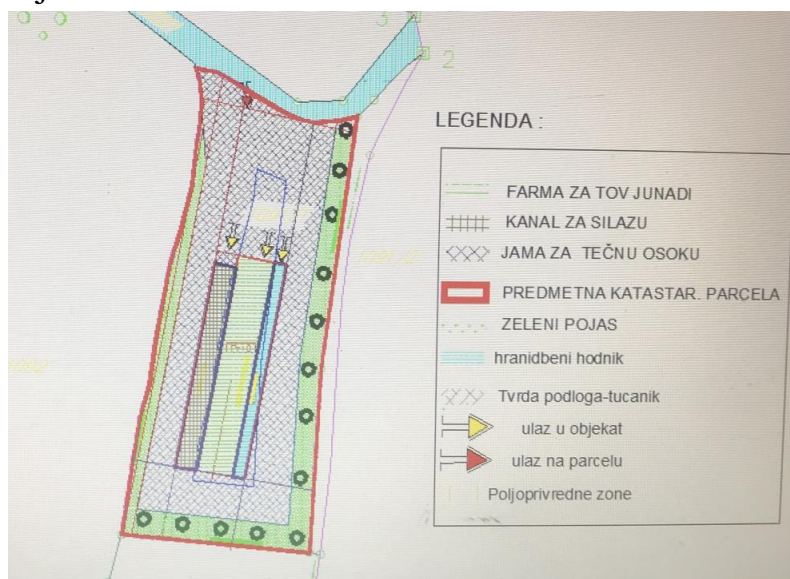
U pokrivnoj ploči predviđen je jedan otvor 80 x 80 cm radi čišćenja i kontrole rada septika.

Otvore izraditi od betona MB 30 debljine 10 cm sa dodatkom aditiva za nepropusnost. Otvore sa gornje strane prekriti sa liveno željeznim poklopcem veličine 800 x 800 mm, mase 65 kg.

Provjetravanje vazdušnog dijela septika izvesti sa ventilacijom od PVC cijevi 110 mm i ventilacionom PVC kapom 100 mm. Na spoju PVC cijevi i betonske ploče postaviti gumeni prsten za postizanje vodonepropusnosti.

- Komunikaciono-hranidbeni hodnik dim.72,0x4,0m .

Kako se radi o proširenju kapaciteta polj.domaćinstva koje na susjednim ili obližnjim parcelama posjeduje izgrađene objekte za smještaj i tov, administrativni dio za predmetni objekat, farmu, je u postojećim već izgrađenim objektima

Funkcija

Objekat farme je projektovan kao poluotvorenog tipa, projektovan na nacin da su boksovi za smjestaj i tov junadi(ukupno 16 boksova) u padu (12%.) ka hranidbenom hodniku 8m a ravni dio pri samim jaslama je širine 4m.

Ulaz u objekat je riješen sa čeonih strana, mobilnim pregradama od HoP profila . Na ulazu u parcelu su predviđene dezinfekcione barijere.

Projektovano je ukupno 16 boksova sa pojedinačnom površinom u iznosu od oko 50,0m²,odnosno cca 3,0m²/grlu.

Dio hranidbenog hodnika ka boksovima predstavljaju jasje, sa kotom +0,40m u odnosu na kotu boksa pri jaslama .U ovom dijelu su postavljene po dvije automatske pojilice za svaki boks.

Kota poda komunikaciono-hranidbenog hodnika je referentna za cijeli kompleks i iznosi +/-0,00m.

U predjelu jaslara pod mora biti dobro uglačan i jasje obraditi bez oštrih ivica i uglova(zaobliti).

Pregrade između boksova su od kružnih čeličnih profila, presjeka fi 50 i fi110mm. Podovi u boksovima su predviđeni da se rade u padu od 12,0% ka hranidbenom prostoru, te je u ovom dijelu planirana slivna rešetka za odvodnju tečnog dijela osoke u jamu za osoku (ispod silažnog kanala).

Ovim projektom je predviđeno držanje na punom podu, na dubokoj stelji, relativno slobodno držanje na stelji bez čišćenja u toku jednog turnusa. Ovim načinom dobiva se poprilično gnoja, treba puno slame i druge stelje, a fermentacijom stelje i gnoja stvara se toplina koja zimi pomaže zagrijavanju prostora. Redovito nastiranje osigurava suh i topao ležaj, a neredovito dovodi do držanja na higijenskom minimumu.

U krajevima gdje ima dovoljno slame, junad u tovu može biti u slobodnom držanju na dubokoj prostirki. Da bi ležaj za junad bio suh i topao, nastire se svakodnevno sa 3-5 kg slame po tovnom junetu, ovisno o tjelesnoj masi životinje. Izgnojavanje čvrstog stajnjaka obavlja se nakon završetka turnusa.

Investitor posjeduje dovoljne količine obradivog zemljišta sa kojih crpi slamu kao prostirku za junad.

Kanal za silazu je projektovan cijelom dužinom farme, dimenzija je 72,0x7,25m.

Visina bočnih zidova kanala je 1,60m od kote ploče kanala, sa završnim AB serklažom.

Bruto građevinska površina farme je 1674,0m².

Farme će biti ograđena ulaz-izlaz kontrolisan.

KANTARNA PROJEKCIJA		KANTARNA PROJEKCIJA		
		Ukupno	Ukupno	Ukupno
PRIZEMLJE	1 KANAL ZA SILAŽU	357,00	0,25	89,25
	2 LAGUNA ZA TEČNU OSOKU	23,62	1	23,62
	3 HRANIDBENI HODNIK	216,00	0,25	54,00
	4 BOKS 1	47,90	1	47,90
	5 BOKS 2	50,58	1	50,58
	6 BOKS 3	50,58	1	50,58
	7 BOKS 4	50,58	1	50,58
	8 BOKS 5	50,58	1	50,58
	9 BOKS 6	50,58	1	50,58
	10 BOKS 7	50,58	1	50,58
	11 BOKS 8	50,58	1	50,58
	12 BOKS 9	50,58	1	50,58
	13 BOKS 10	50,58	1	50,58
	14 BOKS 11	50,58	1	50,58
	15 BOKS 12	50,58	1	50,58
	16 BOKS 13	50,58	1	50,58
	17 BOKS 14	50,58	1	50,58
	18 BOKS 15	50,58	1	50,58
	19 BOKS 16	48,70	1	48,70
	UKUPNO	1401,34		971,59

Konstrukcija

Temelji su armirano-betonski, temeljne trake, temeljna kontra greda i temeljne grede na tamponskom sloju šljunka min. 10cm.

Podne ploče su od arm. betona dpl=15cm, u dijelu boksova se rade u padu, sa linijskom betonskom rešetkom za odvodnju tečne osoke u jamu osočaru.

Zidovi su u dijelu objekta od šuplje opeke u produžnom malteru, debljina zidova je 25cm sa AB horizontalnim i vertikalnim serklazima. U dijelu oko boksova farma se zida opekarskim blokom do visine od cca 200cm, a čeonu stranu do pune visine.

Zidovi kanala za silažu su od betonskih blokova dim 20/25/40, sa vertikalnim serklazima i završnim horizontalnim serklažom b/h 30/20cm.

Krov je kosi dvovodni, nagiba 11°. Krovni pokrivač je AGRO panel d=50mm. Krovnu konstrukciju čini – čelična rešetka od HOP profila, kao i stubovi farme.

Podovi, plafoni i zidovi

Podovi su od betona u cijelom objektu- posebno dobro uglačani u dijelu jaslara.

Ostavlja se mogućnost investitoru da na vanjskim zidovima umjesto završnog sloja maltera uradi odgovarajuću fasadu i boji po ličnom izboru.

Stolarija i bravarija

Stubovi, krovna rešetka i pregrade između, boksova kao i prema hranidbenom dijelu su od profila crne bravarije, zaobljenih ivica i završno obrađene i bojene.

Instalacije

Objekat će biti opremljen instalacijama jake i slabe struje, na način i po prethodnom odobrenju nadležnog gradskog Komunalnog preduzeća.

Objekat će biti priključen na niskonaponsku el.mrežu,

-vodosnadbijevanje će biti riješeno priključkom na vlastiti arterski bunar (na parceli) a kanalizacija priključkom u :

- prirodni ricipijent-oborinska kanalizacija(voda sa krova) ;

- tečna osoka iz duboke stelje se preko slivne rešetke i PVC cijevi odvodi u vodonepropusnu jamu za tečnu osoku te dalje crpi cisternama i odvozi na obradive površine u vlasnistvu investitora.

Napominjemo da je zbog tehnologije uzgoja (duboka prostirka od slame) ali i iskustva u uzgoju tovne junadi koja posjeduje investitor tečna osoka svedena na minimum i jama za istu se prazni samo po isteku turnusa.

Jama za tečnu osoku se radi kao vodonepropusna.

TEHNOLOŠKI OPIS

Tov junadi kapaciteta do 270 kom sa pratećim sadržajima:

- Farma za tov junadi 72.00x12,00m,

- Betonska ploča sa zidovima h=160cm, prostor za silažu 72.00x7,25m,

- Jama za tečnu osoku dim.7,25x4,0m kapaciteta cca 70,0m³ koja će se prazniti po potrebi.

Prostor farme i kanala za silažu, jama za tečnu osoku imaju zajedničke konstruktivne elemente (temelji,podeoni zid, krov), ali imaju različitu namjenu i funkciju.

Ukupan i maksimalan horizontalni gabarit je 72,0x23,25m

Prostor farme za tov junadi obuhvata:

- prostor za tov junadi kapaciteta 270kom u jednom turnusu podjeljen na boksove

- komunikacioni i hranidbeni hodnik sa prostorom jasli

-silažni kanal dim 72,0x7,25m u okviru kojeg je jama za tečnu osoku dim 7,25x4,0m.

Farma je otvorenog tipa-djelimično zatvorena zidovima sa tri strane, pod je AB ploča sa padom od 12% ka jaslama. Dio hranidbenog hodnika ka boksovima predstavljaju

jasle, sa kotom +0,40m u odnosu na kotu boksa pri jaslama .U ovom dijelu su postavljene po dvije automatske pojilice za svaki boks.

Upravni dio za farmu: prostor za smještaj i ishranu radnika i mokri čvor za radnike kao i pripadajuća septička jama se nalaze u susjednom objektu i na susjednoj k.č. koja je u sklopu poljoprivrednog gazdinstva i u vlasništvu investitora. Septička jama je bez preliva u prirodu, vodonepropusna – prazni se po potrebi.

OPŠTE ODREDBE vezane za tehnologiju uzgoja i tov junadi

- U tovilištima će se obavljati isključivo tov junadi.
- Projektovati tovilišta kapaciteta do 270 krupnih grla junadi.

*** Uz objekat i u objektu su predviđeni svi elemente neophodni za funkcionisanje navedenog procesa tova junadi (voda, hrana, struja, veterinarski nadzor...).

- Predviđen je prostore za smještaj hrane za tov junadi (prostor za skladištenje silaže); Elemente za hranjenje i napajanje tovnih životinja;
- Uklanjanje stajnjaka iz objekata staja i njegovo odlaganje na depo stajnjaka odnosno na parcele obradivog zemljišta u vlasništvu investitora ;
- Snabdijevanje vodom i električnom energijom.

*** Pored navedenih elemenata neophodnih za funkcije tova potrebno je predvidjeti i prostor za održavanje lične higijene i odmor zaposlenih (susjedni objekti u okviru polj.gazdinstva)

- Prostor za držanje lijekova za oboljele životinje – priručna apoteka.
- Dezinfekciona barijera – vodonepropusna betonska kada sa dezinfekcionim sredstvom na ulazu u lokaciju farme.

*** Obezbijediti prostor za mehanizaciju i transportne puteve.

*** Farme moraju se graditi na kompaktnom i suvom tlu s niskim nivoom podzemnih voda, te izvan zona koje mogu biti ugrožene poplavama i klizanjem terena.

***Ulaz na farmu mora biti kontrolisan. Krug farme mora biti ograđen adekvatnom ogradom koja sprječava nekontrolisan ulazak ljudi i životinja, Krug farme mora biti dovoljno prostran da osigura funkcionalnu povezanost pojedinih objekata.

- Zabranjeno je držanje više od jedne vrste životinja unutar istog objekta na farmi.
- Objekti i oprema za zaštitu životinja moraju biti izgrađeni i održavani tako da nemaju oštih ivica ili ispupčenih dijelova koji bi mogli uzrokovati povrjeđivanje životinja.

*** Farme moraju biti snabdjevene dovoljnom količinom vode za piće iz javnog vodovoda ili vlastitog bunara. Voda za piće mora biti kontrolisana i mora zadovoljavati standarde propisane za vodu za piće. Za pranje objekata može se koristiti i voda koja ne zadovoljava standarde za vodu za piće.

***Farme moraju biti izgrađene u skladu sa stručnim zoohigijenskim načelima, na način koji će omogućiti optimalne mikroklimatske i zoohigijenske uslove, svojstvene pojedinoj vrsti životinja, primjenu racionalne tehnologije proizvodnje te osigurati dobro zdravstveno stanje i dobrobit životinja

- Unutrašnjost objekta (podovi, zidovi, stropovi i oprema) mora biti prilagođena vrsti proizvodnje i izgrađena od materijala koji nije štetan za zdravlje životinja i koji se može jednostavno čistiti, prati i dezinficirati.

- U objektima na farmi mora se osigurati osvjetljenje i mikroklima, adekvatna vrsti i kategoriji životinja. Podovi moraju biti glatki, ali ne skliski, te moraju imati odgovarajući pad prema odvodnim kanalima. Zidovi moraju biti izgrađeni od adekvatnog građevinskog materijala te, prema potrebi i ovisno o vrsti i kategoriji životinja, imati odgovarajuću toplotnu izolaciju. Stropovi u proizvodnim objektima mogu biti u horizontalnoj izvedbi ili pratiti krovnu konstrukciju te imati, prema potrebi, odgovarajuću toplotnu izolaciju.

- Poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD) na farmi mogu obavljati samo pravna i/ili fizička lica koja posjeduju rješenje o zadovoljavanju propisanih uvjeta.

- Vlasnik mora preduzeti sve potrebne mjere da osigura zaštitu životinja za koje se brine, te osigurati da se životinjama ne uzrokuju nepotrebni bolovi, povrede, patnje i bolest. Potrebno je osigurati da su uslovi u kojima se životinje uzgajaju i/ili drže, a s obzirom na vrstu životinje, njen stepen razvoja, prilagođavanja i udomaćenosti te fiziološke i etološke potrebe, u skladu s postojećom praksom i naučnim saznanjima.

- Za životinje se mora brinuti dovoljan broj lica s adekvatnim znanjem i stručnom osposobljenošću, koji se prema njima odgovorno odnose.

- Životinjama mora biti osigurana adekvatna hrana, u dovoljnim količinama, koja odgovara njihovoj starosti i vrsti, s ciljem očuvanja i zaštite njihovog zdravlja. Životinjama se hrana ili voda ne smije nuditi na način koji uzrokuje nepotrebnu patnju ili povrede. Hrana ili voda ne smije sadržavati materije koje bi uzrokovale nepotrebnu patnju ili povrede životinja. Hrana mora biti dostupna svim životinjama u vremenskim razmacima koji odgovaraju njihovim fiziološkim potrebama.

- Voda mora biti dostupna svim životinjama ili se napajanje mora osigurati na drugi način. Oprema za napajanje i hranjenje mora biti oblikovana, konstruirana i postavljena tako da spriječi kontaminaciju vode i hrane te da se povrede zbog guranja pri hranjenju i napajanju svedu na najmanju mjeru.

- U hranu za životinje smiju se dodavati samo dopuštene materije koje se koriste u preventivi, liječenju i u zootehničke svrhe.

OSNOVNA KONCEPCIJA UZGOJA

Predviđen je tov junadi kapaciteta 270 kom po turnusu. Tov junadi započinje ulazom junadi određene težine 150 – 250 kg u pripremljene objekte a završava postizanjem određene težine 550- 700 kg utovljene junadi, kad se utovaraju na kamione i odvoze krajnjem kupcu.

Predmetna farma će biti otvorenog tipa. Prednosti ovakvog načina držanja junadi su sljedeće:

- objekti ne moraju imati toplotnu izolaciju;
- sa prostirkom se stvaraju povoljni mikroklimatski uslovi;
- izmjena vazduha u relativno hladnom objektu povoljnija je i jednostavnija.
- jednostavnije, lakše i jeftinije podizanje objekata, uključujući i depo stajnjaka;
- bolji su uslovi za kvalitetno držanje junadi, a kao rezultat toga se dobije meso visokog kvaliteta.

Manje povoljne karakteristike ovog načina držanja su:

- potreba za velikim količinama slame za prostirku i rad oko prostiranja;
  - povećana ukupna površina boksa po jednom grlu (2,5 m² po grlu).
-
- U toku procesa tova junadi nastaju veće količine stajnjaka koje se deponuju na depou stajnjaka do dostizanja njegove biološke zrelosti. Kod otvorenog tipa uzgoja junadi, usljed velike količine prostirke, tečna faza, najveći dio – osoke ostaje u smjesi stajnjaka i prostirke. Eventualni tečni dio će se odvoditi do jame za osoku koja je projektovana ispod silažnog kanala. Sazreli stajnjak će se odvoziti na obradive površine u vlasništvu investitora i koristiti kao đubrivo.

Na proizvodnju goveđega mesa utiče veći broj različitih faktora. U te faktore mogu se ubrojiti:

- fiziološki (svojstvo rasta organizma, posebnost probavnoga sistema preživača te pol životinje);
- pasmina (mliječna, mesna ili kombinovana);
- ukrštanja između pasmina i ekonomski efekti.

Kada telad dostignu tjelesnu masu od 220 kg i kada u potpunosti postanu funkcionalni preživači, započinje intenzivni tov junadi. Kod tog tova možemo razlikovati dvije tehnologije uzgoja.

Prva je proizvodnja mlade junetine, tipa „baby beef“, pri čemu junad postiže tjelesnu masu do 450 kg, sa starošću od 12 mjeseci,

Drugi je uzgoj usmjeren na proizvodnju kvalitetnoga mesa zrele junetine, velikih završnih tjelesnih masa od oko 650 kg i starosti 18 do 20 mjeseci.

Junad se hrani kabastom (silaža, sijeno, slama) i koncentrovanom hranom (kukuruz, repica, ulje, premiksi...).

Kapacitet buduće farme za tov je 270 grla u turnusu. Zavisno od uzrasta i tjelesne mase kupljene junadi (oko 150 kg), period uzgoja će trajati, kako je planirano, najkraće 5 a najduže 15 mjeseci. Očekuje se da životinje u tom periodu postignu tjelesnu masu od 500 - 700 kg. Na ovoj farmi tzv.“otvorenog tipa“, životinje se drže slobodno u grupama, a jedan boks je predviđen za smještaj -15-16 grla u zavisnosti od uzrasta.

Hrana za tov (kabasta i koncentrovana) će se konstantno dopremati od strane dobavljača ili sa vlastitih posjeda Investitora. Na lokaciji će se nalaziti prostor za čuvanje silaže. Koncentrovanu hranu će praviti Investitor, od kukuruza, repice, premiksa, ulja itd. Prosječna dnevna potrošnja hranjivih jedinica za kg prirasta tokom

tova iznosi 5-7 kg., te se može računati sa prosječnim prirastima od 1100-1200 g dnevno. Maksimalni dnevni prirasti mogu da se kreću i oko 1500 g.

Aktivnosti

- Nabavka teladi cca 150-250 kg, tov do 500 -700 kg (maksimalan broj junadi u boksovima do 270 grla).
- Obezbeđenje hrane, vode i energije.
- Sanitarni i veterinarski nadzor, održavanje dezinfekcione barijere.
- Čišćenje i pranje staja.
- Pražnjenje depoa stajnjaka i osoke.
- Održavanje uređaja i objekata.
- Održavanje septičke jame.

Kompleks farme sa pratećim sadržajima će posluživati min 2 radnika.

Junad će se odgajati grupno u zajedničkim boksovima. Ishrana i napajanje će se organizovati po volji, na principu samoposluženja. Utovljena grla će se prodavati zainteresovanim licima. Nadzor nad uzgojem i zdravstvenim stanjem vršit će veterinar, kao i zdravstvenu kontrolu junadi (teladi) pri kupovini. Nakon završetka tova objekat će se prati i čistiti mlazevima vode, bez dodavanja sredstava za pranje.

Potrebe za vodom

Potrebe životinja za vodom zavise od veličine grla, hrane koju uzima i godišnjeg doba. Prosječna potreba za vodom iznosi 40-60 litara po životinji dnevno u zimskom

periodu, odnosno 50-80 litara po životinji dnevno u ljetnom periodu. Objekat će biti snabdjeven neophodnom opremom (pojlicama, pregradama i sl.).

Produkcija stajnjaka

U prosjeku grlo (Uslovno Grlo UG = 500 kg) dnevno proizvede oko 35 – 40 kg svježeg stajnjaka. Od toga na balegu otpada oko 25 kg (60 – 65 %) a na mokraću oko 15 kg (35 – 40 %). Stelja i tehnološka voda povećavaju količinu stajnjaka. Stajnjak može dozrijevati i na obradivim površinama gdje je takođe potrebno deponovanje u određenom visinskom sloju da bi se ostvarili anaerobni uslovi za fermentaciju.

Jama za osoku je betonski zatvoreni vodonepropusni objekat. Preporučuju se dublji a uži bazeni zbog emisije mirisa i smanjenja gubitka amonijaka.

OSNOVE SANITARNOG REDA

Dvorište mora biti ograđeno.

Ulaz na kompleks mora da bude kontrolisan.

Dezinfekcione barijere moraju biti izgrađene na način koji omogućava čišćenje i pranje te ispuštanje tečnog sadržaja kroz drenažni otvor.

Ulaz nezaposlenim osobama zabranjen.

Posjete organizovanih grupa treba da budu najavljene.

Za sprečavanje ulaza insekata i glodara postaviti zaštitne mreže.

Kontejneri za selektivno sakupljanje otpada moraju se obezbijediti.

Svi radnici moraju imati zdravstveni pregled.

Radnici trebaju imati zaštitnu radnu odjeću i obuću.

Putevi u krugu farme jesu "čisti putevi" koji se koriste za dovoz životinja, krmnih smjesa i čiste prostirke i opreme, "nečisti putevi" za odvoz đubreta kod izđubrirvanja, otpadnih voda i lešina. "Čisti putevi" i "nečisti putevi" ne smiju se međusobno ukrštati.

TRANSPORT U PROCESU PROIZVODNJE

U farmi se transport može podjeliti na dvije osnovne grupe

1. Spoljašnji transport

2. Unutrašnji transport

Sav spoljašnji transport se obavlja kamionima i traktorima. Oko objekta se uređuju manipulativni putevi za spoljnji i unutrašnji transport. Sredstva prevoza kojima se prevozi stoka moraju biti specijalno izrađena ili prilagođena za prevoz stoke. Prevozna sredstva prije utovara moraju biti očišćena i dezinfekovana.

Transportna sredstva koja dovoze žito u refuzi moraju biti izvedena tako da se onemogućí rasipanje žita da su ispravna i sa kipom, radi lakše manipulacije sa žitom.

Unutrašnji transport je značajan ne samo sa tehnološkog već i sa veterinarsko sanitarnog aspekta.

Transport stajnjaka sa depoa na obradive površine vršiće se traktorom sa prikolicom. Prikolica mora biti natkrivena da ne bi dolazilo do rasipanja stajnjaka. Crpljenje osoke i transport osoke na obradive površine će se vršiti cisternom.

Nadzor nad zdravstvenim stanjem životinja, pri useljavanju u objekte farme i u toku uzgoja, će vršiti veterinarska stanica Brčko.

Pristup na farmu biće dozvoljen samo zaposlenom osoblju.

b)Izvod iz prostorno-planskog akta

Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

Одјељење за просторно планирање
и имовинско-правне послове

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A

Одјелjenje/Odjel за просторно планирање
и имовинско-правне послове

Булевар Мира 1, 76100 Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, Телефон 049/240 600, 240 817, Факс 049/240 691
Булевар Мира 1, 76100 Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, Телефон 049/240 600, 240 817, Факс 049/240 691

Број: UP-I-22-000463/24
Брчко, 29.5.2024.год.

Подносилац захтјева:
Ђојо Костић

ГРАФИЧКИ ИЗВОД ИЗ

Просторног плана Брчко дистрикта БиХ, 2007-2017. година

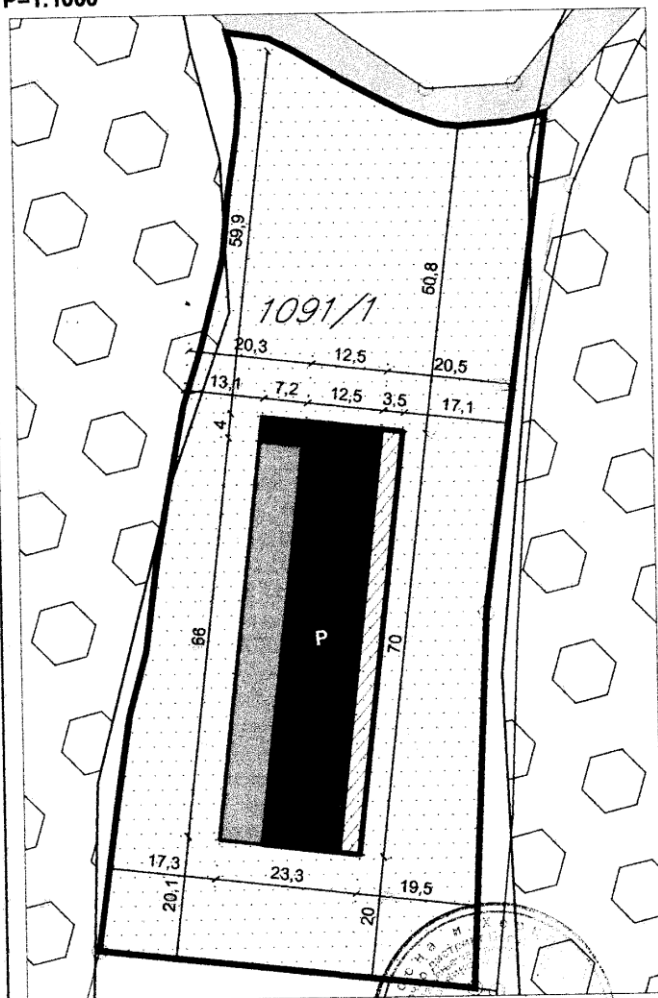
-урбано подручје Сандићи-

локација:

P=1:1000

КО Сандићи, к.ч.број: 1091/1

ЛЕГЕНДА:

- предметна катастарска парцела
- предметни објект узгајалиште за јунад
- предметни објект лагуна за осоку
- предметни објект канал за силажу
- предметни објект ходник за храну
- зона пољопривредног земљишта
- зона шумског земљишта
- пут у урбаном подручју

припремио:
Чедомир Веселић, дипл.инж.арх.

М.П.

овјерио:
Синиша Јовановић, дипл.инж.граф.

c) Podatci o vrsti i količini materijala koji se koristi, te vrste i količine očekivanih emisija

Junad se hrani kabastom (silaža, sijeno, slama) i koncentrovanom hranom (kukuruz, repica, ulje, premiksi...).

Tabela. Hemijski sastav, hranjiva i energetska vrijednost hraniva za tov domaćih životinja

Krmivo	Suva tvar, g	Sirova vlakna, g	Sirovi proteini, g	Probavljivi proteini, g	Ca, g	P, g
KABASTA HRANIVA						
KABASTA SOČNA HRANIVA						
Livadske trave						
Mlađe	180	38	31	22	1,6	0,6
Starije	220	65	31	20	1,6	0,6
Lucerka						
Prvi otkos	210	60	39	31	4,4	0,6
Drugi otkos	230	70	45	35	4,2	0,6
Djetelinsko-travne smjese						
Početak cvjetanja	212	54	31	22	2,8	1,3
SILAŽE I SJENAŽE						
Silaža kukuruzna						
Kasna voštana zrelost	320	65	27	14	0,7	0,6
Silirani repin rezanac	130	29	13	7	1,3	0,1
Silaža livadskih trava						
Početak cvjetanja	350	101	49	31	2,3	1,2
SUVA KABASTA HRANIVA						
Livadsko sijeno, prvi otkos, vlatanje	860	238	107	64	5,5	2,2
Sijeno lucerke, dalji otkosi, početak cvjetanja	860	309	151	103	16,3	2,2
Sijeno DTS, dalji otkosi, kraj cvjetanja	860	276	132	81	8,9	2,5
DEHIDRIRANA KABASTA HRANIVA						
Brašno lucerke, 15-17% sirovih proteina	907	257	162	117	18,3	2,9
Brašno trava, 15-17% sirovih proteina	910	198	158	101	7,7	3,6
ŽITARICE I BILJNA PROTEINSKA HRANIVA						
Kukuruz	880	21	82	60	0,3	2,7
Kukuruz s klipom	860	82	75	49	0,4	2
Ječam	880	65	117	86	0,5	3,3
Zob	880	120	115	84	1,1	2,6
Pšenica (meka)	900	22	116	98	0,5	2,8

Soja zrno (tostirana)	920	58	362	333	2,2	7
NUSPROIZOVODI						
Pšenične mekinje	880	110	146	107	0,8	10
Svježi repin rezanac	120	25	12	6	1,2	0,2
Pivski trop	237	44	59	47	0,9	1,6
MINERALNA HRANIVA						
Stočna kreda					380	0
Dikalcij fosfat					240	170
Monokalcij fosfat					210	215
Fosfonal					10	180

Tabela: Očekivana zagađenja i emisije

Oblici zagađenja	Mjesto nastanka zagađenja	Mjere za smanjenje/sprečavanje zagađenja
Emisija neugodnih mirisa	Ispusti, vrata i prozori na farmi	Postavljanje adsorbenasa u objekat farme.
Emisija dimnih gasova	Transportna sredstva- Izduvni gasovi	Upotreba goriva manje štetnih za životnu sredinu (enviroment frendly)
Prosipanje goriva, ulja i maziva iz prevoznih sredstava ili mašina.	Manipulativne površine i interne saobraćajnice u krugu farme.	Održavanje ispravnosti prevoznih sredstava i mašina u ispravnom stanju. Uređenje (asfaltiranje/betoniranje) manipulativnih površina i internih saobraćajnica
Izlivanje komunalnih otpadnih voda	Septička jama	Prikupljanje komunalnih otpadnih voda u propisno izgrađenu nepropustivu, septičku jamu i njeno redovno čišćenje, te adekvatno odlaganje prikupljenog mulja.
Neadekvatno odlaganje otpada	Komunalni otpad Opasan otpad, ambalažu dezinfekcionih sredstava i lijekova koji će se koristiti za tretman životinja, Prostirka (sjeckana slama + ekskrementi)	-Komunalni otpad skupljati u zatvorene kontejnere i isporučivati isti nadležnoj komunalnoj organizaciji. -Opasan otpad skupljati u eko kontejnere i predavati službi koja je nadležna za preuzimanje ovih vrsta opasnih materija ili zbrinjavati u dogovoru sa Veterinarskom stanicom -Koristiti kao materijal za kompostiranje ili upotrebljavati kao rgansko gnojivo.

Buka	Pogonski uređaji, vozila	Ispravnost sredstava rada i zvučna izolacija sredstava rada.
Akcidentna situacija-požar	Pojava izvora paljenja (varnica ili sl.) u krugu farme.	Održavanje ispravnosti sredstava rada i instalacija u objektu Inst. hidranata i protivpožarnih aparata. Disciplina rada i sprovođenje svih preventivnih mjera ppz Obuka radnika iz ppz.

Tabela: Očekivani otpadni tokovi

Otpadni tok	Vrsta tretmana	Mjesto konačnog odlaganja
Otpadna voda od pranja, fekalne vode životinskog porijekla	Otpadna voda od pranja farme i fekalne vode životinskog porijekla-ocjeđene sakupljati u nepropusnoj jami -osokari	jama osokara
Sanitaro-fekalna otpadna voda	Prikuplja se zasebnim sistemom cijevi i ispušta se u septičku jamu	Septička jama
Oborinske vode sa krova	Prikuplja se zasebnim sistemom kanala	Prirodni recipijent ili upojni bunar
Oborinske vode sa betoniranih površina	Prikuplja se zasebnim sistemom kanala	Prirodni recipijent
Emisije u zrak	Usporavanje truljenja	Vazduh u području oko objekta
Otpad iz procesa proizvodnje	Prostirka koju čine slama i životinjske fekalije izvesti i zaoravati na njivama	Poljoprivredne površine -
Uginule životinje	Neopasno zbrinjavanje u dogovoru sa Veterinarskom stanicom ili ovlaštenom org.	Ovlaštena organizacija
Čvrsti otpad	Prikuplja se u kontejneru koje odvozi komunalno preduzeće	Ovlaštena organizacija

Nakon puštanja u rad na farmi će nastajati sledeće vrste otpada:

- Organski otpad (životinjske fekalije) (02 01 06)¹
- Tijela uginulih životinja (18 01 03*-opasan otpad) ¹
- Ostaci lijekova i sredstava za dezinfekciju i njihova ambalaža (15 01 10*-opasan otpad) ¹
- Komunalni otpad (20 03) ¹

¹ Klasifikacione šifre otpada prema Pravilniku o kategorijama otpada sa listama ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", br. 32/06)

Organski otpad koji nastaje u procesu uzgoja junadi predstavlja smjesu fecesa, urina i prostirke.

Količine fekalija koje životinje izluče tokom dana variraju, zavisno od kategorije junadi, starosti, tjelesne mase, vrste i kvaliteta hrane, načina ishrane i napajanja, zdravstvenog stanja grla i sl.

Prema podacima iz literature jedno grlo mjesečno u prosjeku izluči 0,8 m³ fecesa i 1,2 m³ urina. Pri tome se za prostirku upotrebi 6,5 kg slame dnevno. Obzirom da će se u jednom turnusu uzgajati 270 grla, a da jedan uzgojni turnus traje najmanje 7 mjeseci očekuje se da će u okviru farme nastajati sledeće količine organskog otpada:

$$270 \text{ grla} \times 7 \text{ mjeseci} \times 0,8 \text{ m}^3 \text{ fecesa} = 1523 \text{ m}^3 \text{ fecesa}$$

$$270 \text{ grla} \times 7 \text{ mjeseci} \times 1,2 \text{ m}^3 \text{ urina} = 2284 \text{ m}^3 \text{ urina}$$

$$270 \text{ grla} \times 6,5 \text{ kg prostirke} \times 210 \text{ dana} = 371\,280 \text{ kg slame}$$

Iz navedenog slijedi da će u toku jednog uzgojnog turnusa na farmi nastajati 3807m³ fekalnih izlučevina, koje će pomješane sa 371 280 kg slame činiti masu organskog otpada (stajsko đubre).

Predviđeno da se nastale količine fecesa, pomješanog sa prostirkom, skupljaju i ručnim kolicima privremeno odlažu na depo stajnjaka. Stajnjak će se nakon "odležavanja" iznositi na njive i koristiti kao organsko đubrivo.

Životinje na farmi iz različitih razloga, a pretežno usljed lošeg zdravstvenog stanja mogu uginuti. Obzirom da tijela uginulih junaca mogu biti izvor zaraze za druge životinje, pa i ljude, ona se moraju uklanjati sa farme na način bezbjedan za okruženje.

Zbrinjavanje uginulih životinja vrši se u dogovoru sa Veterinarskom stanicom.

Otpad od ambalaža dezinficirajućih sredstava i lijekova koji će se standardno primjenjivati u toku uzgoja imaju status opasnog otpada. U budućem radu farme pomenuti otpad treba sakupljati zasebno u nepropusne posude i predavati preduzeću ovlaštenom za prihvatanje i tretiranje ove vrste otpada.

O zbrinjavanju opasnog otpada moraju postojati ugovori sa ovlaštenim organizacijama i o tome se mora voditi evidencija. Investitor je dužan izraditi Plan upravljanja otpadom.

d) Opis mogućih uticaja projekta na životnu sredinu u toku izgradnje, u toku rada ili eksploatacije i u fazi prestanka rada i mjere za smanjenje navedenih uticaja

Uticaj predmetne farme za tov junadi, na životu sredinu, može se posmatrati kroz:

- uticaj u fazi izgradnje objekta
- uticaj u toku redovne eksploatacije
- uticaj u vanrednim situacijama

- Uticaj u fazi izgradnje objekata

U toku izgradnje objekata farme na lokaciji će biti prisutna građevinska mehanizacija (kamioni, rovokopači, sabijači terena i sl.). Ove mašine za pogon koriste fosilna goriva (nafta, benzin). Kao rezultat rada ovih mašina i transportnih sredstava emitovace se izduvni gasovi (CO_2 , CO, HCHO, SO_2 , čađ i dr.), međutim taj uticaj će biti ograničenog opsega i trajanja.

Prilikom izvođenja građevinskih radova moguće je zagađenje zemljišta, a time i ugrožavanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda, raznim štetnim i opasnim tekućinama kao što su naftni derivati, motorna ulja i slično, čemu uzrok može biti nepažnja i nemar radnika ili neispravnost građevinskih mašina, vozila i opreme.

Buka na gradilištu, nastajace usljed rada građevinske mehanizacije, a nivo buke zavisiće od režima rada i snage motora.

Za vrijeme radova nastajace građevinski otpad (papir i plastična ambalaža, drvene palete, građevinski šut i slično) koji se treba prikupljati i predavati nadležnoj komunalnoj službi.

S obzirom na obim građevinskih radova koji će se izvoditi na predmetnoj lokaciji i predviđenom trajanju same izgradnje, uticaj na životnu sredinu se može smatrati zanemarljivim.

- Uticaj u toku redovne eksploatacije objekta

Uticaj predmetne farme za tov junadi, kada se ona izgradi i stavi u funkciju, na životnu sredinu ogledaće se u emisiji: neprijatnih mirisa, prašine, otpadnih fekalnih voda, oborinskih voda, komunalnog otpada i stajnjaka.

Naprijatni mirisi se javljaju kao posljedica fiziološkog mirisa životinje i mirisa koji su produkt razgradnje organskih materija (fekalije).

Objekat predmetne farme provjetravaće se prirodnim putem, otvorena sa jedne strane.

Emisija neprijatnih mirisa biće umanjena unošenjem prostirke koja će služiti i za upijanje osoke čime će se umanjiti isparavanje amonijaka i usporiti procese truljenja, koji je najveći izvor naprijatnih mirisa.

Tokom perioda uzgoja stoke, na podu se zadržava jedna manja količina stajnjaka, koju junad kretajući se po boksovima, ne mogu odgurati do prljavog hodnika. Ove količine stajnjaka se

Nakon završetka uzgojnog ciklusa-turnusa, čisti se farma, iznošenjem slame, pomješane sa fekalijama (stajnjak), a potom se pod opere vodom. Voda upotrijebljena za čišćenje će oteći u jamu osočaru, preko rešetki.

Nakon čišćenja, staja treba da ostane prazna par dana, "odmara se", a potom se u objekat može useliti novi turnus životinja.

Prašina u objektu farme javljaće se kao produkt fizioloških aktivnosti životinja i prilikom unošenja i uklanjanja prostirke. Negativan uticaj prašine na ljude može se odraziti kroz pojavu kijavice, bronhitisa i alergija.

Međutim problem kod pojave prašine u ovom tipu objekata nije vezan za koncentraciju već za mogućnost prenošenja infektivnih mikroorganizama koji se vežu za aerosole prašine.

Kao posljedica infekcije životinja javljaju se bolesti, a neke od njih su opasne i za ljudsko zdravlje. U slučaju pojave bolesti i uginuća junadi neophodno je taj događaj prijaviti nadležnoj veterinarskoj službi radi pružanja odgovarajuće veterinarske pomoći ili eventualnog utvrđivanja uzroka uginuća i neškodljivog uklanjanja leša.

Planiran je prostor za boravak radnika sa sanitarnim čvorom u susjednom objektu istog vlasnika. Za skupljanje sanitarnih otpadnih voda izgrađena je vodonepropusna septičku jamu, koja se po potrebi čisti (nije predmet ovog projekta)

Oborinske vode koje budu dospijevale na krovne površine objekata farme, kada se isti izgradi, obzirom da se smatraju čistim, prikupljat će se olucima i direktno ispuštati u prirodni recipijent.

U okviru farme, na vanjskim manipulativnim površinama, skupljaće se vode koje će spirati nečistoće. Količine ovih voda zavise od količine atmosferskih.

Komunalni otpad treba sakupljati i odlagati u kontejnere, te predavati nadležnoj komunalnoj službi.

Ambalažu dezinfekcionih sredstava i lijekova koji će se koristiti za tretman životinja, treba sakupljati i odlagati u kontejnere, te razdvojeno predavati nadležnoj komunalnoj službi ako ima dozvolu za neopasno uklanjanje ili zbrinjavati u dogovoru sa Veterinarskom službom.

- Uticaj u fazi prestanka rada

Opšta zakonska obaveza Investitora je da obezbjedi preduzimanje svih odgovarajućih preventivnih mjera u cilju sprečavanja zagađenja: izbjegavanje produkcije otpada, efikasno korištenje prirodnih resursa, preduzimanje neophodnih mjera za sprečavanje nesreća, akcidenata i ograničavanje njihovih posljedica, preduzimanje neophodnih mjera nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao rizik od zagađenja i da bi se lokacija, na kojoj se postrojenje nalazi, vratila u zadovoljavajuće stanje.

Otpad koji će nastajati u okviru farme treba preuzimati komunalna služba. Dalji tretman deponovanje (recikliranje) je u nadležnosti službe koja preuzima otpad. Stoga smatramo da po prestanku rada na lokaciji neće postojati materijali (deponija) radi kojih će biti neophodno organizovati mjere remedijacije prostora.

U slučaju prestanka rada farme i nastanka potrebe za potpunim uklanjanjem objekta, obaveza Investitora je da dovede zemljište u prvobitno stanje. Teren lokacije treba rekultivirati (zaravniti sve iskope zemljišta, nanijeti sloj humusa i ozeleniti predmetnu površinu).

U narednih godinu dana (po prestanku rada farme) neophodno je vršiti mjerenja parametara vazduha i zemljišta i rezultate tih mjerenja dostavljati nadležnoj opštinskoj inspekciji.

- Uticaj u vanrednim situacijama

Ekološka nezgoda ili nesreća se može dogoditi ukoliko dođe do prodiranje organskog đubriva u zemljište, usljed čega može doći do zagađenja zemljišta, površinskih i podzemnih voda.

U tom slučaju moraju se hitno preduzeti mjere saniranja mjesta na kojem dolazi do isticanja organskog đubriva

Obzirom na djelatnost neophodno je, da se obezbjede odgovarajući veterinarsko-sanitarni uslovi, kako bi se otklonile mogućnosti kontaminacije.

Jedan od osnovnih principa zaštite od neželjenih pojava u toku rada farme je pravovremena primjena profilaktičkih mjera zaštite od pojave zaraznih bolesti, kao i eventualni prenos infekta iz farme u okolinu. To se posebno odnosi na opasne zarazne bolesti kao što su slinavka, šap, bruceloza i dr.

Osnovne mjere zaštite od pojava zaraza je adekvatna primjena zoohigijenskih mjera zaštite, medicinske sanitacije i veterinarskog nadzora nad zdravljem životinja.

- Mjere za smanjenje navedenih uticaja

Na osnovu procjene ugroženosti zemljišta, vazduha i voda imajući u vidu lokaciju, namjenu objekta i karakteristike uzgoja, predlažemo mjere za smanjenje navedenih uticaja.

- Zaštita vazduha

Fiziološki ekskrementi (urin i feces) su izvor amonijaka i neprijatnih mirisa. Prostirka od suve slame će dobrim dijelom upijati tečnosti i time sprečavati emisiju neprijatnih mirisa.

Intenzitet neprijatnog mirisa u objektu farme može se smanjiti posipanjem po podu zeolitskog preparata, koji snižava koncentraciju CO₂ i djelimično neutrališe neugodne mirise.

Obodom parcele, na kojoj će se farma izgraditi, potrebno je zasaditi drvodred, što će dodatno doprinjeti poboljšanju kvaliteta vazduha.

- Zaštita voda

Zaštita voda od negativnih uticaja sa farme biće riješena izgradnjom jame za sakupljanje osoke i septičke jame

U toku eksploatacije, može doći će do ocjeđivanja fekalnih voda koje upija prostirka koje će preko rešetke biti uvedene u jamu osoke.

Tehnološka otpadna voda koja nastaje u procesu čišćenja objekta, koji se čisti vodom pod pritiskom je u relativno malim količinama pa je predmetnu vodu nepotrebno prečišćavati nego se i ona uvodi u jamu osoke.

Radnici angažovani na farmi koristiće kuhinju i toalet u dijelu objekta namijenjenom za prateće sadržaje. Za sakupljanje sanitarno fekalnih voda neophodna je izgradnja vodonepropusne septičke jame. Za čišćenja sanitarne septičke jame potrebno je angažovati firme ovlaštene za obavljanje tih poslova. O čišćenju septičke jame potrebno je voditi urednu evidenciju.(Septička jama pripada drugom objektu istog vlasnika)

Oborinske vode koje budu dospijevale na krovne površine objekata farme mogu se sistemom oluka odvoditi do krajnjeg recipjenta i ispustati u isti, obzirom da se smatraju uslovno čistim.

Oborinske vode koje budu sapirale putnu komunikaciju unutar posjeda, učiniti čistim održavanjem tih površina.

- Zaštita zemljišta

Organski otpad (fekalije i prostirka) koje nastaju usljed fizioloških aktivnosti životinja u Katalogu otpada (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, br. 32/06) je označen šifrom 02 01 06. Ovaj otpad u okviru predmetne farme iznosiće se na poljoprivredne površine na kraju ciklusa uzgoja.

Prikupljeni stajnjak investitor će koristiti kao organsko đubrivo.

Obzirom da u toku uzgoja junadi može doći od uginuća grla (usljed oboljenja i sl.) i da tijela uginulih životinja mogu biti izvor infekcije za druge životinje, pa čak i za ljude (zoonoze), u Katalogu otpada (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, br. 32/06) ovi ostaci su klasifikovani pod šifrom 18 01 03 i označeni su kao opasni otpad.

Zbrinjavanje vršiti isključivo uz dogovor sa Veterinarskom službom ili uklanjanje uginulih životinja treba da obavlja institucija ovlaštena za tu djelatnost prema Ugovoru sa investitorom. Zabranjeno je osnivanje stočnog groblja u krugu farme ili izvan nje.

Komunalni otpad koji bude nastajao u okviru predmetne farme treba sakupljati i odlagati u kontejner, a potom predavati nadležnoj komunalnoj službi.

Ambalaža od lijekova, koji će se koristiti za tretman životinja i dezinfikacionih sredstava, u Katalogu otpada (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, br. 32/06) su klasifikovani pod šifrom 15 01 10 i imaju status opasnog otpada. U budućem radu farme, ovaj otpad potrebno je sakupljati odvojeno u nepropusne posude i predavati organizaciji ovlaštenoj za tretiranje opasnog otpada, sa kojom treba sklopiti odgovarajući Ugovor.

- **Zaštita od buke**

Bilo koji izvor buke u objektu farme ne smije biti stalan niti iznenadan i ne smije prolaziti najviši dopušteni nivo (80 dB). Iznenađni i visoki tonovi izazivaju uznemirenost životinja što štetno utiče na njihov rast (tov).

- **Ostale mjere zaštite**

Kako bi se okolina farme, zaposleni radnici i same životinje zaštitili od pojave bolesti potrebno je strogo provoditi zoohigijenske mjere zaštite (izolacija farme od okoline-ograđivanjem, postavljanje dezinfikacionih barijera, zabrana ulaska na farmu nezaposlenim osobama, redovno provođenje mjera medicinske sanitacije-dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije i dr.).

Ako ipak dođe do pojave zarazne bolesti, objekat farme treba zatvoriti, bolesne ili iscrpljene životinje izdvojiti i pružiti im odgovarajuću njegu i veterinarsku pomoć.

U slučaju pojave uginuća junadi neophodno je prijaviti nadležnoj veterinarskoj službi radi utvrđivanja uzroka uginuća i neškodljivog uklanjanja leša. Nakon uginuća junadi, obavezno je očistiti, oprati i dezinfikovati mjesto na kojem se lešina nalazila.

O liječenju životinja ili o njihovom uginuću, treba voditi urednu evidenciju.

Uklanjanje uginulih životinja treba da obavlja institucija ovlaštena za tu djelatnost prema ugovoru sa investitorom. Zabranjeno je osnivanje stočnog groblja u krugu farme ili izvan nje.

Dvorište farme treba urediti. Obodom parcele na kojoj se nalazi farma treba zasaditi red niskog zimzelenog rastinja i red visokog drveća. Sve slobodne površine u dvorištu farme zasijati travom.

e) Opis osnovnih i pomoćnih sirovina i ostalih izvora energije

Hranu za potrebe predmetne farme Investitor će obezbjeđivati lično i kupovati od poljoprivrednih proizvođača.

Zavisno od uzrasta grla dnevna potrošnja hrane će se kretati između 5 i 30 kg. U toku jednog uzgojnog ciklusa očekuje se potrošnja oko 852 720,00 kg stočne hrane.

Dnevne potrebe grla za vodom (zavisno od uzrasta, tjelesne mase, godišnjeg doba, vrste hraniva-sadržaja vode u hranivu i td.), se kreću između 2-40 l. Očekuje se da će se na farmi u toku uzgojnog ciklusa za napajanje životinja utrošiti cca 1421 m³ vode.

Procjenjujemo da će se na farmi godišnje trošiti cca 8.500 kW/god. električne energije.

Za mehanizaciju kojom će se dopremati hraniva i prostirka, korišće se pogonska goriva. U okviru farme očekuje se godišnja potrošnja od cca 1.200 l goriva.

Za prostirku će se koristi pšenična slama koje će se nabavljati od poljoprivrednih proizvođača. Za potrebe jednog grla, dnevno će se unositi 6,5 kg prostirke, što znači da će se u toku jednog uzgojnog cilusa utrošiti cca 369 512 kg prostirke.

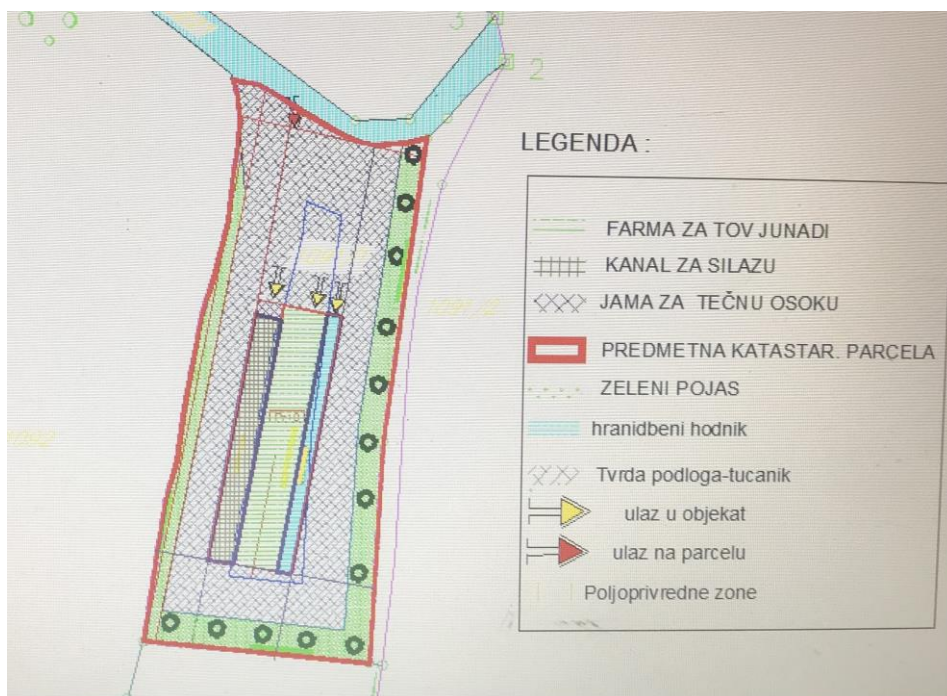
Na ulazu u krug farme potrebno je izgraditi dezobarijeru minimalnih dimenzija 5x5x0,05m. Kao sredstvo za dezinfekciju korišće se preparati na bazi hlora (rastvor kalcijum hipohlorida) i njemu slični preparati (natrijum hidroksid, hipermangan itd.). Sadržaj dezinfekcionog sredstva u dezobarijeri će se dopunjavati svakodnevno. Očekuje se godišnja potrošnja rastvora dezificijensa cca 60-90 l.

f) Opis životne sredine na području pod uticajem projekta

f. 1. Mikro lokacija

Objekat intenzivnog uzgajališta-farma za tov junadi sa pomoćnim sadržajem, planiran je da se gradi na parceli koja se nalazi u naselju Sandići, označene kao k.č.1091/1 KO Sandići, u urbanom području Sandići u Brčko distriktu BiH.

Prilaz objektu omogućen je sa postojećeg puta u naselju.

SITUACIJA- FARMA ZA UZGOJ TOVNE JUNADI

Planirani objekat se nalazi na udaljenosti 8m od postojećeg objekta intenzivnog uzgoja izgrađenog na susjednoj parceli, a najbliži individualni stambeni objekat 90m

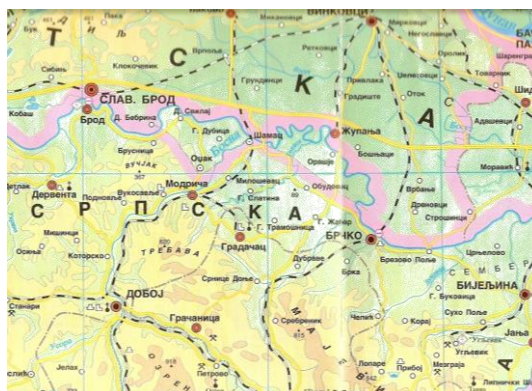
f. 2. Makro lokacija

Brčko Distrikt se nalazi na desnoj obali rijeke Save i zauzima površinu od 493,3 km², što predstavlja manje od 1% ukupne površine Bosne i Hercegovine (51.129 km²). Površina centralnog gradskog područja je 183 km². Brčko Distrikt je formiran na cjelokupnoj teritoriji nekadašnje Opštine Brčko. Prema unutrašnjim administrativnim granicama u Bosni i Hercegovini, Brčko Distrikt graniči sa više opština Republike Srpske i sa dva od deset kantona Federacije Bosne i Hercegovine, Tuzlanskim kantonom na jugozapadu i Posavskom županijom na sjeverozapadu. Smješteno u Posavini, Brčko se nalazi u prilično niskoj riječnoj dolini koja čini dio bazena rijeka Save, Brke i Velike Tinje. Nadmorska visina se, zavisno od terase koju formiraju rijeke, kreće od 85 m do 200 m (85%). Jedini izuzetak su sjeverni obronci planine Majevice u južnom dijelu Distrikta sa nadmorskom visinom od 200-400 m.

Geoekonomski posmatrano, Brčko Distrikt je značajno čvorište ključnih prometnica u pravcima istok-zapad i sjever-jug i rijedak je multimodalni transportni čvor (ceste, plovna rijeka, željeznica) u BiH. Brčko predstavlja: izlaz u Hrvatsku i centralnu Evropu i prilaz do rijeke Save i dalje Dunavom do zapadne i Istočne Evrope. Stoga prostorni položaj Brčkog determinira povezanost njegovog šireg zaleđa i gravitacionog područja sa ostalim regijama u centralnoj i Istocnoj Europi.

Prirodni uslovi i resursi kao element podspješivanja ekonomskog razvoja predstavljaju ograničenje u budućem razvoju Brčko Distrikta, osim vodnog puta i eventualno poljoprivrednog zemljišta. Brčko Distrikt ne raspolaže poznatim ležištima mineralnih sirovina. U blizini graničnih područja na opštini Srebrenik (dolina rijeke Tinje) obavljena su ispitivanja eventualnih nalazišta nafte, ali ne postoje konkretni rezultati vezani za Brčko Distrikt. Postoje jedino nalazišta gline za ciglarsku industriju, mada do sada utvrđena ležišta ne daju posebne šanse za razvoj većih kapaciteta.

Obzirom da se širi pojas (granični dijelovi nekadašnje Panonske nizije) smatra područjem bogatim geotermalnim vodama neophodno je izvršiti ispitivanja i utvrditi eventualne mogućnosti.

Karta područja Brčko Distrikta

f.3. Geomorfologija i geološka građa

Područje se odlikuje složenom geomorfološkom građom koja je u direktnoj vezi sa litološkim sastavom i tektonskom evolucijom terena. Obzirom na značajne tektonske pokrete u bliskoj geološkoj prošlosti, reljef nosi u značajnoj mjeri inicijalna tektonska obilježja i u osnovi je mlad, sa aktivnim morfogenetskim procesima na većem dijelu terena.

Na osnovu geneze izdvojeni su sledeći tipovi reljefa:

- Fluvio-akumulacioni;
- Fluvio-erozioni;
- Eroziiono-denudacioni i
- Karstno-erozioni

Fluvio-akumulacioni reljef

Karakterističan je za šamačko-brčansku Posavinu (Bosanska Posavina), Semberiju i gornje Sprečko polje a duž većih tokova zalazi u brdsko-planinsko područje. To su uglavnom aluvijalne ravni rijeka Save, Bosne i Spreče a blago su nagnute prema tokovima. U njima, naročito u šamačkoj Posavini i dijelovima Semberije, česte su manje depresije koje predstavljaju napuštena riječna korita. Dolinu rijeke Bosne karakterišu naizmjenična suženja i proširenja. Proširenja su vezana za terene od dijabaz-rožnačke formacije i tercijarnih klastičnih stijena, a suženja za karbonatne i magmatske stijene.

Fluvio-erozioni reljef

Karakterističan je za terene izgrađene od tercijarnih sedimenata na Majevidi, Trebovcu, Vučjaku i obodu Sprečkog polja. Ovaj tip reljef nastao je erozijom brojnih tokova. Karakterišu ga složeni morfometrijski odnosi. Pozitivna tektonska kretanja, fizičko-mehanička svojstva stijena i hidrogeološke odlike pogoduju razvoju fluvijalno-denudacionih procesa. Usled ovih procesa stvara se nesklad između ugla nagiba padina i fizičko-mehaničkih svojstava geoloških sredina, pa zbog toga često dolazi do gravitacionog kretanja na dolinskim stranama rijeka. Ovi gravitacioni procesi daju posebna obilježja morfološkoj građi padina i predstavljaju značajan morfogenetski faktor.

Eroziono-denudacioni reljef

Razvijen je na južnom dijelu terena, kojeg izgrađuju pretežno starije stijene različitih fizičko-mehaničkih svojstava, usled čega ima složenu morfološku građu. Dijelovi terena izgrađeni od čvrstih magmatskih i metamorfnihi stijena odlikuju se manjom razuđenošću reljefa, sa širokim razvodima i nepravilnim rasporedom duboko urezane hidrografske mreže.

Karstno-erozioni reljef

Karstno-erozioni reljef karakterističan je za manje dijelove terena izgrađene od karbonatnih stijena.

f.4. Pedološke karakteristike

Reljefno se područje opštine može podijeliti na dva dijela:

1. Gornji, jugozapadni, terasni (iznad 100 m nadmorske visine)
2. Donji, sjeveroistočni, ravničarski (ispod 100 m nadmorske visine)

Terasno područje karakterišu rasprostranjene diluvijalne gline, a takođe i ravničarsko, ali pomiješane aluvijalnim sedimentima koje je teško razlučiti. Ovakva zemljišta su teškog mehaničkog sastava, zbijena i slabo propusna za vodu pa stvaraju

zemljište sa plitkim fiziološkim profilom i lošim fizičkim svojstvima. Na terasnom području prevladavaju i terasne prahulje, a na njenim padinama prema dolinama rijeka i potoka, obrončane prahulje. U samim dolinama Briježnice i Lomnice postoje manje površine livadskih sivo - smeđih degradiranih zemljišta, kao i neznatne površine mineralno močvarnih.

Uslovi reljefa, veći broj brdskih potoka i rječica, kao i blizina rijeke Save, uslovljavali su vijekovima poplave na ovom području. Poplave su redovno nanosile velike direktne štete usjevima i objektima, a odražavale su se štetno i na zdravlje ljudi i stoke. Zbog toga je narod sam preduzimao sve što je bilo u njegovoj moći da se voda odvede, te da se barovita zemljišta isuše.

f.5. Hidrološke karakteristike

Osnovna hidrografska karakteristika Brčko Distrikta je rijeka Sava. Osim ove rijeke na ovom području se nalazi i veći niz manjih rijeka, kanala i drugih vodotokova: Tinja, Brka, Lomnica, Rašljanska rijeka, Štrepačka rijeka, Zovičica i Lukavac. Izvorišta ovih vodotokova se nalaze uglavnom na području planine Majevice. U kompleksu podzemnih voda nalaze se velike rezerve za snabdijevanje stanovništva i privrede. Na obroncima Majevice postoje istraženi i potvrđeni izvori pitke vode. U početnim bušenjima je utvrđen kapacitet izvora od 185-200 litara u sekundi, što je u granicama evropskih standarda. Posebno važno je da se radi o vodi visokog kvaliteta, ali se sa sigurnošću ne može potvrditi kontinuiranost kapaciteta.

f.6 Klimatske karakteristike

Područje Brčko Distrikta BiH se nalazi na nadmorskoj visini od prosječno 96 m, pripada sjevernom, ravničarskom pojasu Bosne i Hercegovine koji prati desnu obalu rijeke Save, sa umjereno kontinentalnom klimom.

Karakteristike ovakve klime su velika kolebanja temperature u toku godine; od mogućih 40⁰C ljeti, do ekstremno niskih temperatura zimi koje dostižu i do (-35) ⁰C. Prosječna godišnja temperatura je iznad 10⁰ C, a januar/siječanj je najhladniji mjesec sa prosjekom (-1) ⁰C do (-2) ⁰C. Najtopliji je juli/srpanj čija je prosječna temperatura u intervalu 20 ÷ 22 ⁰C.

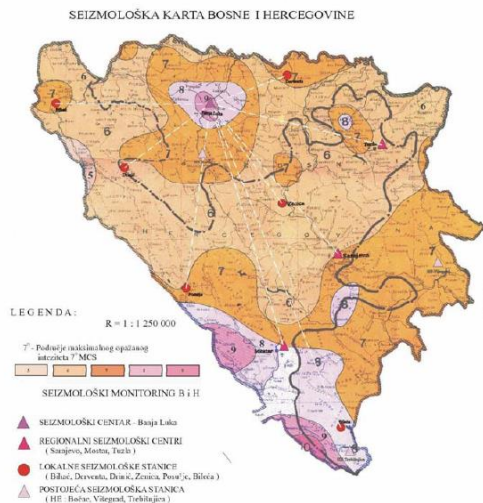
Izmjerena ekstremna temperatura zraka je (-20,5) ⁰C, a u građevinskoj operativi se manipulira sa računskom vrijednosti temperatura zraka od (-18) ⁰C. Padavine su neravnomjerne u toku godine, ukupno 700 ÷ 800 mm, a najveće su u junu/lipnju, dok snijeg traje 1,0 ÷ 1,5 mjesec. Vjetrovitost je slaba, odnosno dominira slab sjeverac.

Ovakvi klimatski uslovi, naročito slaba vjetrovitost, povoljni su faktori za sprečavanje imisija štetnih polutanata u prizemnim slojevima atmosfere. To posebno

povoljno utiče na sprječavanje nakupljanja štetnih izduvnih plinova i čvrstih čestica iz individualnih ložišta i od sve brojnijih motornih vozila u saobraćaju.

f.7. Seizmološke karakteristike

Teritorija Bosne i Hercegovine predstavlja jedan od seizmički najaktivnijih dijelova Balkanskog poluostrva, koji ulazi u sastav sredozemno-trans-azijskog seizmičkog pojasa. Prema raspoloživim podacima na području Bosne i Hercegovine, u prošlosti se dogodilo više razornih zemljotresa iz lokalnih žarišnih zona Magnitude $M \geq 5,0$; Intenziteta u epicentru $I_0 \geq 7^\circ$ MCS skale.

Seizmološka karta BiH

Distrikt Brčko spada u područja srednje seizmološke aktivnosti u BiH.

f.8. Flora i fauna

Od 49.300 ha prostora, poljoprivredno zemljište čini 34.990 ha. Prosjek obradivog zemljišta po glavi stanovnika je 0,25 ha. 53% od ukupnih poljoprivrednih površina (18.635 ha) ili 37,8% od ukupne površine čini zemljište višeg kvaliteta, pogodno za intenzivnu proizvodnju. To zemljište je smješteno uz obalu rijeke Save i u jugozapadnom dijelu Brčko Distrikta. Međutim, daljim infrastrukturnim, posebno transportnim, zahvatima, kao što su izgradnja cestovne obilaznice, izgradnja pružne veze istok-zapad, procijenjene poljoprivredne površine biće dodatno iscjepkane čime će biti umanjena njihova upotrebljivost.

Na području Brčko Distrikta BiH površine pod šumom zahvataju 11.247 ha što čini 32,6% ukupne teritorije. Od ukupne šumske površine državne šume pokrivaju 2.972 ha ili 26,4% teritorija, dok šume u privatnoj svojini pokrivaju 8.275 ha ili 73,6% površina. Navedene površine pod šumama obuhvataju različite tipove od kojih treba izdvojiti šume hrasta (u ravničarskim predjelima i dolinama rijeka), bukove šume (u nižem gorskom pojasu) i šume jele i smrče (na vrhovima planine Majevice). Kao posljedica ratnih šteta došlo je do znatne redukcije šumskog fonda, odnosno zalihe

drvene mase u državnim šumama, u odnosu na predratno stanje. Procjenju je se da su navedene zalihe drvene mase u državnim šumama na području Brčko Distrikta umanjene za 50%. Stoga se može zaključiti da su šumski potencijali Brčko Distrikta veoma siromašni. Samo jedan dio šumskog fonda je u kompleksu i to u brdskom podreju na jugu Brčko Distrikta, dok su ostalo male šumske enklave u ravničarskom dijelu.

Analizirani prostor je slabo naseljen životinjskim vrstama. Nisu uočeni značajni potencijali koji bi zahtjevali zaštitu predmetnog lokaliteta u ovom pogledu.

f.9 Naseljenost i koncentracija stanovništva

Na osnovu popisa stanovništva 1991. god. na teritoriji opštine Brčko živjelo je 38.771 stanovnika. Sada je to znatno veći broj.

Prema službenim rezultatima Agencije za statistiku BiH, a na osnovu popisa stanovništva iz 2013. godine, Brčko Distrikt BiH ima 83.516 stanovnika, od toga 41.250 su muškarci a 42.266, žene.

Etnička struktura stanovništva je sljedeća:

Bošnjaci - 17.411 (42,36%)

Srbi - 14.861 (34,58%)

Hrvati - 8.859 (20,66%)

Ostali - 682 (1,65%),

Ne izjašnjava se - 309 (0,63%),

Bez odgovora - 51 (0,12%)

f.10. Kulturno-istorijski spomenici

Na predmetnoj lokaciji, a ni u njenoj blizini nema zaštićenih kulturno-istorijskih spomenika. Takođe u blizini postrojenja ne nalazi se bilo kakvo arheološko nalazište ili slično osjetljivo područje.

g) NETEHNIČKI REZIME

Na osnovu zahtjeva investitora i lokacijskih uslova broj UP-I-22-000463/24, od 13.6.2024 godine, izdatih od strane Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izrađena je investiciono-tehnička dokumentacija za izgradnju Objekta intenzivnog uzgajališta-farma za tov

junadi sa pratećim sadržajem, u naselju Sandići, na zemljištu označenom kao k.č. broj 1091/1, K.O. Sandići, Brčko.

Farmu čine sledeći sadržaji:

- Farma za tov junadi dim.72,00x12,0m kapaciteta 270 komada tovnih junadi u jednom turnusu ;
- Kanal za silažu dim.72,0x7,25m
- Jama za tečnu osoku dim 7,25x4,0m(ispod kanala za silažu), zapremine 70m³

Projektovana jama-osočara usvojena je kao nepropusna komora, koja se čisti po potrebi.

Pristup parceli je sa lokalnog puta u urbanom području Sandići.

Farma je maksimalnog kapaciteta do 270 tovnih junadi u jednom turnusu.

Planiran broj radnika je 2.

Nakon izgradnje i puštanja u rad farme, njen uticaj na životnu sredinu ogledaće se kroz emisiju:

- Neugodni mirisi čiji intenzitet zavisi o procesima mikrobiološke razgradnje organske materije i vremenskih prilika.
- Sanitarne otpadne vode
- Otpad - Organski otpad (fekalije) iz procesa proizvodnje (02 01 06)¹
  - Tijela uginulih životinja (18 01 03*-opasan otpad)¹
  - Ostaci lijekova i sredstava za dezinfekciju i njihova ambalaža (15 01 10*-opasan otpad)¹
  - Komunalni otpad (20 03)¹

¹ Klasifikacione šifre otpada prema Pravilniku o kategorijama otpada sa listama ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", br. 32/06)

Izvori emisije, mjesto nastajanja, plinova neugodnih mirisa u okolni vazduh će biti objekat predmetne farme. Emisija neprijatnih mirisa biće jednim dijelom ograničena upotrebom slame kao prostirke za životinje. Smanjenje emisije neprijatnih mirisa može se postići i posipanjem zeolitskog preparata po podu štale.

Čišćenje farme će se vršiti nakon završenog turnusa uzgoja, a prikupljene količine stajnjaka će se iznositi iz objekata farme na poljoprivredne površine i koristiti kao organsko đubrivo.

Radnici angažovani na farmi korišće pomoćne prostorije na lokaciji susjednog objekta farme, do sada izgrađene.

Oborinske vode, obzirom da se smatraju uslovno čistim, sistemom oluka će se odvoditi sa krovnih površina objekta farme, kada se isti izgradi, i ispuštati u krajnji recipijent.

Oborinske vode, sa betoniranih površina i saobraćajnica, odvođiće se u krajnji recipijent .

U slučaju uginuća životinja, iste je potrebno propisno zbrinjavati, neškodljivo uklanjati u dogovoru sa Veterinarskom službom.

Komunalni otpad treba sakupljati i odlagati u kontejnere do njihovog preuzimanja od strane nadležne komunalne službe.

Otpadna ambalaža od lijekova i dezinfikacionih sredstava, ima status opasnog otpada, Zbrinjavati u dogovoru sa Veterinarskom stanicom ili sakupljati u posebne posude i predavati ovlaštenoj organizaciji sa kojom treba sklopiti odgovarajući ugovor.

U okviru farme potrebno je strogo primjenjivati zoohigijenske mjere zaštite (izolacija farme od okoline-ograđivanjem, postavljanje dezinfikacionih barijera, zabrana ulaska na farmu nezaposlenim osobama, redovno provođenje mjera medicinske sanitacije-dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije i dr.).

Slobodne površine u okviru farme ozeleniti, a obodom dvorišta zasaditi red niskog rastinja i red visokog drveća.

PRILOG:

- Rješenje- lokacijski uslovi, broj: UP-I-22-000463/24, od 13.6.2024 godine, izdatih od strane Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
- Grafički izvod prostornog plana, od 29.5.2024, izdalo Odjeljenje za Prostorno planiranje razmjera 1:1500.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА БРЧКО ДИСТРИКТА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
И ИМОВИНСКО ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA BRČKO DISTRIKTA

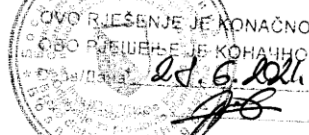
ODJEL ZA PROSTORNO PLANIRANJE
I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE

БУЛЕВАР МИРА 1. 76100 БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 240 817. ФАКС: 049 240 691.

www.bdcentral.net

БУЛЕВАР МИРА 1. 76100 БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ
ТЕЛЕФОН: 049 240 817. ФАКС: 049 240 691.

Број предмета: **UP-I-22-000463/24**
Број акта: **06-1534SM-005/24**
Датум, 13.6.2024. године
Мјесто, Брчко

Одјељење за просторно планирање и имовинско-правне послове Владе Брчко дистрикта БиХ, рјешавајући по захтјеву Ђоје Костића из Брчког, за издавање локацијских услова за изградњу објекта интензивног узгајалишта - фарме јунади са пратећим садржајима, у дијелу урбаног подручја „Сандићи“ у Брчко дистрикту БиХ, на основу члана 21. Закона о јавној управи Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 19/07, 2/08, 43/08 и 9/13), члана 48. Закона о просторном планирању и грађењу („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 11/24), као и члана 187. Закона о управном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 48/11, 21/18 и 23/19), д о с и:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

I Издају се локацијски услови **Ђоји Костићу из Брчког** за изградњу објекта интензивног узгајалишта – фарма јунади са пратећим садржајима (лагуна за осоку, ходник за храну и канал за силажу), на земљишту означеном као к.ч. број: 1091/1, К.О. Сандићи, урбано подручје „Сандићи“, у Брчко дистрикту БиХ.

II Према одредбама Просторног плана Брчко дистрикта БиХ, плански период 2007-2017. година, Одлука о усвајању Просторног плана Брчко дистрикта Босне и Херцеговине 2007-2017. година („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 17/07), предметно земљиште се налази у просторној цјелини урбаног подручја „Сандићи“, већим дијелом у оквиру зоне пољопривредног земљишта, а врло малим дијелом у оквиру шумског земљишта.

III Приликом израде инвестиционо - техничке документације, потребно је поштовати урбанистичко - техничке услове:

1. Локација: на начин како је приказано у графичком изводу из Просторног плана Брчко дистрикта БиХ, плански период 2007-2017. Година, број: UP-I-22-000463/24 од 29.5.2024. године, а који чини саставни дио овог Рјешења;
За објекат за узгој:
2. Димензије: 70,0 x 12,5 m,
3. Намјена: узгајање јунади;
4. Капацитет: око 270 комада;
5. Број боксова за јунад: седамнаест (17);
6. Тип: полуотворени;
7. Опрема и инсталације: ријешити главним пројектом у складу са прописима којима је регулисана дата област;
8. Спратност: приземни (П),
9. Складиштење хране: предвиђено у каналу за силажу, детаљно дефинисати и разрадити главним пројектом;
10. Начин смјештања: у дубоком лежишту (дубока стеља) слободно, са чишћењем у току једног турнуса;
11. Висина сокла: рјешити главним пројектом;
12. Висина објекта: ријешити главним пројектом;
13. Врста крова: коси, двоводни;
14. Конструктивни систем: објекат пројектовати у складу са важећим стандардима,

1

- правилницима и законима за ову врсту објеката;
15. За лагуну за осоку;
  16. Димензије: 7,2 x 4,0 m;
  17. Спратност: Приземна (П);
  18. Конструктивни систем: објекат пројектовати у складу са важећим стандардима, правилницима и законима за ову врсту објеката, ријешити главним пројектом;
  19. Намјена: за депоновања гнојива и течних твари из објекта за узгој;
  20. Врста покривача: ријешити главним пројектом;
  21. Начин пражњења и чишћења: дефинисати главним пројектом у складу са прописима којима је дефинисана дата област;
За ходник (површина за дистрибуцију) за храну:
  22. Димензије: 3,5 x 70,0 m;
  23. Спратност: приземна (П);
  24. Намјена: хоризонтална комуникација за дистрибуцију хране до боксова;
  25. Конструктивни систем: АБ, ријешити главним пројектом;
  26. Подна обрада: од адекватног материјала са отпорним карактеристикама, ријешити главним пројектом;
  27. За канал за силажу;
  28. Димензије: 7,20 x 66,0 m, висина бочних зидова $H=1,60$ m;
  29. Намјена: силажа хране за прехрану јунади;
  30. Спратност: приземна (П);
  31. Конструктивни систем: ријешити главним пројектом у складу са прописима којима је регулисана дата област;
За све:
  32. Пратећи садржаји: управни дио, простор за раднике, санитарне просторије, налазе се на сусједној парцели у оквиру постојећег комплекса, са сјеверне стране предметног земљишта, иза парцеле пута на којој је постојећи комплекс за узгој јунади;
  33. Обрада објеката и фасаде: од чврстог материјала. Завршну обраду фасаду и простор у објектима ускладити са појединим намјенама и функцијама, посебно са аспекта квалитета и одржавања;
  34. Стационарни саобраћај за потребе функционисања објекта ријешити главним пројектом у оквиру предметне катастарске парцеле;
  35. Манипулативни простор ријешити главним пројектом у оквиру предметне катастарске парцеле;
  36. Одводњу са објеката и парцеле ријешити на начин да се не угрожавају сусједни објекти и парцеле;
  37. Уређење простора: простор око објеката фарме уредити у оквиру предметне парцеле, оградити и изградити дезинфекционе баријере унутар предметне парцеле, озеленити примјеном различитих врста растиња, изградити колске и пјешачке површине и мјеста за паркирање возила, ријешити главним пројектом;
  38. Приступ: ријешити са некатегорисаног пута у урбаном подручју лоцираног на сјеверној страни предметног земљишта уз сагласност и услове које ће да пропише надлежно предузеће;
  39. Прикључак на мрежу инсталација (струја, вода, ПТТ, канализација), ријешити пројектом уз сагласност надлежних органа. Примијештање било какве инсталације са парцеле пада на терет инвеститора, а за измијештање исте поднијет ће се захтјев за локацијске услове овом Одјељењу;
  40. Приликом израде техничке документације морају се испоштовати сви Законски прописи и норме везане за пројектовање интезивног узгајалишта а посебно са аспекта заштите од пожара и заштите на раду;
  41. Приликом израде пројектне документације морају се испоштовати сви законски прописи и норме везане за пројектовање, који су прописани чланом 77. Закона о просторном планирању и грађењу;
  42. По члану 64. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ”, број: 24/04, 1/05, 19/07 и 9/09), наведени објекат мора бити изграђен тако да не угрожава нити омета здравље људи, не представља несносну – претјерану сметњу за људе који живе на подручју утицаја постројења или на околину због емисија супстанци, буке,

мириса, вибрација, топлоте, те да се предузимају све одговарајуће превентивне мјере како би се спријечило онечишћење и значајније загађење, избегавају продукције отпада, предузимају мјере за спрјечавање несрећа и ограничавање њихових посљедица;

- 43. Заштита сусједних објеката:** приликом извођења предметних радова, инвеститор је обавезан да примијени све потребне мјере заштите градилишта, околних објеката и људи у складу са важећим прописима којима је регулисана ова област, предметни радови не смију угрозити стабилност постојећих сусједних објеката у смислу геотехничких, геолошких и сеизмичких карактеристика тла и статичких и конструктивних карактеристика ових објеката, у свему према прописима за изградњу у објеката.

IV Обавезно је да се уради ревизија техничке документације, након прибављања исте у складу са чланом 89. Закона о просторном планирању и грађењу. Одјељење за јавну сигурност Владе Брчко дистрикта БиХ је надлежно за поступак ревизије техничке документације.

V Измјене и одступања од пројекта и утврђених урбанистичко-техничких услова не могу се вршити без сагласности овог Одјељења.

VI На основу овог Рјешења о урбанистичкој сагласности, не могу се изводити никакви радови, али је услов за издавање Одобрења за грађење.

VII Локацијски услови важе до измјене важећег плана или доношења проведбеног плана, ако је његово доношење предвиђено планом ширег подручја. Ако инвеститор није поднио захтјев за Одобрење за грађење у року од годину дана од дана издавања локацијских услова дужан је тражити увјерење од Одјељења да издати локацијски услови нису промијењени.

VIII Прије подношења захтјева за одобрење за грађење потребно је прибавити и уз захтјев приложити:

1. Локацијске услове коначне у управном поступку,
2. Земљишнокњижни извод као доказ о праву власништва, праву грађења,
3. Оригинал или овјерену фотокопију катастарског плана,
4. Три примјерка главног пројекта,
5. Писани извјештај о обављеној ревизији Главног пројекта,
6. Електроенергетску сагласност,
7. Комуналну сагласност,
8. ПГТ сагласност,
9. Сагласност ЈП „Путеви Брчко“ д.о.о. Брчко,
10. Еколошку дозволу,
11. Сагласност на пројектоване мјере заштите на раду,
12. Остале доказе и сагласности прописане Законом, уколико се за истим укаже потреба.

Образложење

Овом Одјељењу обратио се Ђојо Костић из Брчког, дана 11.3.2024. године, захтјевом за издавање локацијских услова а изградњу објекта интезивног узгајалишта – фарма јунади са пратећим садржајима, у дијелу урбаног подручја „Сандићи“, на земљишту описаном у тачки I диспозитива.

Уз захтјев приложено:

1. Копија катастарског плана од 19. 2.2024. године (копија),
2. Идејни пројекат за објекат интезивног узгајалишта, урађен од стране фирме „ПројектОградња“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ, број: ПР-01/III/24 од марта 2024. године.

Накнадно приложено:

1. Земљишнокњижни извод од 29.3.2024. године, број зк. улошка: 190, издат од стране

- Основног суда Брчко дистрикта БиХ,
2. Земљишнокњижни извод од 29.3.2024. године, број зк. улошка: 184, издат од стране Основног суда Брчко дистрикта БиХ,
  3. Рјешење о одобрењу за употребу број: UP-I-22-001900/17 од 17.10.2017. године, издато од стране Одјељења за јавну безбједност Владе Брчко дистрикта БиХ, (копија),
  4. Рјешење о одобрењу за грађење број: UP-I-22-000739/17 од 8.6.2017. године, издато од стране Одјељења за јавну безбједност Владе Брчко дистрикта БиХ, (копија) (копија),

Увидом у приложену документацију, увидом у важећу планску документацију, те увиђајем на лицу мјеста, утврђено да предметно земљиште означено као к.ч. број: 1091/1, К.О. Сандићи, представља неизграђено пољопривредно земљиште са обезбијеђеним приступом са некатегорисаног пута у урбаном подручју. Сусједне парцеле са источне, западне и јужне стране представљају неизграђену површину под високим растињем (шума). Са сјеверне стране налази се постојећа фарма у власништву подносиоца захтјева.

Дана, 22.3.2024. године, сачињен је записник на лицу мјеста са подносиоцем захтјева Тојом Костићем, који је изјавио да се траже локацијски услови за изградњу објекта интензивног узгајалишта – фарме јунади са пратећим садржајима, у свему како је то приказано у приложеном Идејни пројекат за објекат интензивног узгајалишта, урађен од стране фирме „ПројектОградња“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ, број: IP-01/III/24 од марта 2024. године. Том приликом је опуномоћно Цвијана Танића из Брчког за све даље радње у поступку издавања рјешења о локацијским условима, на шта је исти изјавио да је сагласан да заступа подносиоца захтјева.

У току поступка указала се потреба за корекцијом идејног пројекта, те је исти враћен опуномоћенику. У остављеном року пројекат је исправљен и поступак је настављен.

Увидом у планску документацију, односно Просторни план Брчко дистрикта БиХ, плански период 2007 - 2017. година, прописано је:

ЧЛАН. 23 – ИЗГРАДЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Изградња на пољопривредним земљишту могућа је поред осталог на основу следећих услова: да је објекат искључиво у функцији управљања пољопривредним земљиштем и стамбеним потребама власника пољопривредне дјелатности или његових запосленика/помоћника.

Одстојање између штала, коњушница, свињаца и стамбених објеката мора бити: најмање 30 метара од стамбених објеката у истом власништву и 50,0 метара од стамбених објеката у туђем власништву.

ЧЛАН. 23 – ИЗГРАДЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

У прописана могућност градње објекта искључиво у функцији управљања пољопривредним земљиштем - објекат интензивног узгајалишта, али да минимална удаљеност између сеоских економских објеката може износити 5,0 метара за економске објекте које припадају истом пољопривредном домаћинству, или су у додиру са истим.

Такође, Просторним планом Брчко дистрикта БиХ, плански период 2007-2017. година, дефинисано је да растојање између објеката као што су штале, кокошињци, свињци и слично и стамбених објеката мора бити најмање 30 метара, за објекте у истом власништву и 50 метара у односу на стамбене објекте у туђем власништву. За одстојање од граница имања се прописује да у случају да се у економској згради налази узгој животиња који није директно повезан са породичном потрошњом, прописује се минимална удаљеност од 20 метара.

Увидом на лицу мјеста констатовано је да постоје изграђени објекти у функцији постојеће фарме за узгој јунади у власништву подносиоца захтјева у непосредној околини предметне катастарске парцеле, те да је у кругу од око 100 метара земљиште неизграђено стамбеним објектима. Подаци о позицији су прикупљени и путем Аерофотограметријског снимка из 2018. године као и путем апликације „Google Earth“.

Чланом 75. Закона о инспекцијама Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 24/08, 25/08, 20/13, 16/18, 08/19, 11/20, 24/20 и 40/20), је прописана обавеза примјене надзора

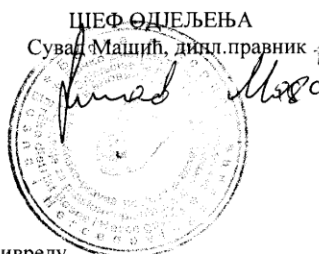
прописаних мјера сигурности и заштите здравља на раду у пројектној документацији, за радне и помоћне просторије и техничко-технолошке процесе.

Из свега наведеног, констатовано је да постоје услови да се удовољи захтјеву странке за издавање локацијских услова за изградњу објекта интензивног узгајалишта – фарма јунади са пратећим садржајима, па је примјеном одредби Закона о просторном планирању и грађењу Брчко дистрикта БиХ и на основу одредби Просторног плана Брчко дистрикта БиХ, плански период 2007 - 2017. година, одлучено као у диспозитиву Рјешења.

Упутство о правном лијеку:

Против овог Рјешења може се изјавити жалба Апелационој комисији Брчко дистрикта БиХ у року од петнаест (15) дана од дана пријема истог. Жалба се подноси путем овог Одјељења писмено или усмено на записник, а таксира се са 5,00 КМ административне таксе.

Такса по члану 19. тарифни број 1.и 3. Закона о административним таксама („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 21/05, 19/07, 2/08, 17/09, 8/13 и 11/20) у износу од 10,00КМ наплаћена и приложена.

Доставити:

1. Цвијану Танићу- опуномоћенику,
2. Одјељењу за пољопривреду, шумарство и водопривреду,
3. Инспекторату,
4. Евиденцији,
5. Архиви.

